

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja ženskog preduzetništva 2015-2020,
za 2019. godinu

STRATEŠKI PRIORITET 1. KREIRANJE POVOLJNOG POSLOVNOG AMBIJENTA ZA RAZVOJ ŽENSKOG PREDUZETNIŠTVA

	Planirane aktivnosti	Očekivani rezultati	Indikatori ostvarenosti Izvori verifikacije	Nadležnost	Period Izvor finansiranja
	Mjera: M0 – Uspostavljanje međuresornog tela za koordinaciju i praćenje implementacije Strategije ženskog preduzetništva				
1.0.1.	Potpisivanje Memoranduma o saradnji sa opštinama u cilju unapređenja ženskog preduzetništva	Potpisani memorandumi	Uspostavljeni lokalni mehanizmi za razvoj ženskog preduzetništva	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, ME, UNDP, UPG, lokalne samouprave	kontinuirano
1.0.2.	Procjena lokalnih mehanizama u opštinama za podršku ženskom preduzetništvu	Unaprijeđena podrška ženskom preduzetništvu u opštinama koje su potpisale sporazum sa ženskom političkom mrežom	Broj podržanih žena preduzetnica	Opštine	kontinuirano
	Mjera: M1 – Analiza raspoloživih institucionalnih infrastrukturnih kapaciteta i realizovanih programa nefinansijske podrške MSP sa aspekta učeća i uticaja na žene preduzetnice				
1.1.1.	Podrška razvoju postojećih kapaciteta i mehanizama podrške u opštinama, sa aspekta uticaja na žene preduzetnice	Podržan rad ženskog biznis inkubatora u opštini Rožaje	Broj realizovanih aktivnosti, Broj stanarki inkubatora – korisnica programa podrške UPCG izvještaj	Lokalna samouprava – opština Rožaje, UPG	2019
1.1.2.	Realizacija programa nefinansijske podrške MSP sa aspekta učešća i uticaja na žene preduzetnice	UPCG obezbijedila opremu potrebnu za rad Centra za razvoj poslovnih kompetencija za MMSP u Podgorici	Centar posjeduje neophodnu opremu za rad, Broj žena - polaznica programa obuke u Centru UPCG izvještaj	UPCG, Glavni grad Podgorica	2018/2019
1.1.3.	Analiza kapaciteta i realizovanih programa nefinansijske podrške MSP sa aspekta učešća i uticaja na žene preduzetnice	Utvrđen predlog programa za unapređenje nefinansijske podrške za žene preduzetnice	Realizovan program podrške razvoju ženskog preduzetništva	PKCG,	kontinuirano

	Mjera: M3 – Pozitivnom diskriminacijom povećati učešće žena u programima podrške MSP u okviru realizacije svih relevantnih politika i planova i programa javnog sektora od nacionalnog do lokalnog nivoa				
1.3.1.	Utvrđene kriterijumi kojima se obezbjeđuje minimum učešća žena u programima podrške MSP	Povećan broj i iznos dodeljene podrške ženama u okviru programa podrške MSP	Izveštaj o realizovanim programima	ME,	kontinuirano
	Mjera: M4 - Promocija preduzetništva i realizacija programa podrške namenjenih za samozapošljavanje žena (start-up)				
1.4.1.	Realizacija promotivnih aktivnosti u okviru javnog sektora i najšire javnosti o efektima realizovanih programa:	Povećana informisanost žena o preduzetništvu i programima podrške namijenjenih samozapošljavanju, Saradnja sa institucijama, lokalnim samoupravama, NVO, Saradnja sa medijima,	Izveštaji, TV emisije Promocija uspešnih žena preduzetnica putem emisije „Pokreni se“	ZZZCG	2019. budžet
1.4.2.	Realizacija promotivnih aktivnosti u okviru najšire javnosti o efektima realizovanih programa	Povećana zainteresovanost žena da startuje svoj biznis	Održavanje skupova, radionica, okruglih stolova Promocija uspešnih žena preduzetnica kroz kampanju „Dobro iz Crne Gore“	PKCG, ME	kontinuirano
1.4.3.	Organizovan sajam ženskog preduzetništva	Podrška većoj vidljivosti ženskog preduzetništva	Izveštaji Direkcije i ostalih uključenih institucija	PKCG, UPCG, ME, organizacije civilnog društva	kontinuirano
1.4.4.	Organizovanje učešća žena preduzetnica na sajmovima u zemljama regiona i šire	Podrška većoj vidljivosti ženskog preduzetništva	Najmanje dvije organizovane posjete sajmovima sa prisutnim preduzeticama	PKCG, APŽ,	kontinuirano
1.4.5.	Organizovanje okruglih stolova na	Podrška edukaciji postojećih i	Realizovani okrugli stolovi sa što više	PKCG, ME,	kontinuirano

	temu ekonomskog osnaživanja žena	potencijalnih preduzetnica	učesnika		
Mjera: M5 - Promocija održivog preduzetništva i realizacija programa podrške za brzorastuće i inovativne poslovne poduhvate žena					
1.5.1.	Realizacija promotivnih aktivnosti u okviru javnog sektora i najšire javnosti o efektima realizovanih programa podrške postojećim biznisima preuzetnica	Povećan broj žena opstalih u biznisu, Definisani predlozi za unapređenje programa podrške	Skupovi, radionice, okrugli stolovi	IRF CG, ME,	kontinuirano
Mjera: M6 - Uspostavljanje i unapređenje ženskih biznis inkubatora na nivou sva tri regiona uz povoljnije uslove boravka					
1.6.1	Razmotrene mogućnosti uspostavljanja inkubatora za početnice u biznisu	Obavljeni pregovori sa opštinama Definisani ključna akteri	Potpisani sporazumi o saradnji Otvoren(i) nov(i) inkubatori za žene preduzetnice	ME, BSC Bar UPCG	2019
Mjera: M7 - Analiza regulatornog okvira obavljanja preduzetničke aktivnosti s posebnim aspektom na rodnošć					
1.7.1	Analiziran regulatorni okvir sa aspekta identifikovanih barijere za razvoj ženskog preduzetništva	Utvrđen predlog za izmenu propisa	Analiza	APŽ, Udruženje preduzetnica, UPCG, ME	kontinuirano
Mjera: M8 - Analiza regulatornog okvira obavljanja preduzetničke aktivnosti s posebnim aspektom na rodnošć					
1.8.1.	Preispitati mogućnost smanjenja poreskih troškova u prvoj godini poslovanja žena preduzetnica	Olakšavanje poslovanja preduzetnica u startovanju biznisa	Predlog izmene propisa	PKCG	kontinuirano
1.8.2.	Urađena anketa o regulatornim barijerama koje posebno dotiču žene preduzetnice	Identifikovane barijere kao osnov za pravnu analizu	Anketa o barijerama Predlog izmjene propisa	PKCG	kontinuirano

STRATEŠKI PRIORITET 2. BOLJI PRISTUP FINANSIJAMA

	Planirane aktivnosti	Očekivani rezultati	Indikatori ostvarenosti Izvori verifikacije	Nadležnost	Period Izvor finansiranja
Mjera: M11 – Kreiranje i promovisanje posebnih grant programa za žene koje pokreću biznis (start-up program koji nije samo za nezaposlene žene)					
2.11.1.	Dodijeljena kreditna sredstva pod povoljnijim uslovima od tržišnih putem Inoviranog programa za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u CG	Dodijeljena kreditna sredstva za projekte čiji su nosioci žene	Broj i iznos dodijeljenih kredita 30 kredita dodijeljenih ženama u iznosu od 150.000.00€	ZZZCG	Kontinuirano budžet
Mjera: M12 –Unaprediti finansiranje ženskog preduzetništva u okviru IRFCG i ZZZCG kreiranjem novih i unapređenjem postojećih instrumenata u skladu sa potrebama i mogućnostima žena preduzetnica, a čija će se dostupnost biti jednaka u ruralnim i urbanizovanim oblastima					
2.12.3.	Dodijeljena kreditna sredstva pod povoljnijim uslovima od tržišnih	Dodijeljena kreditna sredstva za projekte čiji su nosioci žene	Broj i iznos dodijeljenih kredita	IRFCG, ZZZCG	2019.
Mjera: M13 –Osnivanja garantnog fonda ili posebne garancijske sheme dostupne za žene preduzetnice za start-up kredite					
2.13.1	Pokrenuta realizacija programa garancija	Olakšan pristup kreditima	Broj dodijeljenih garancija Broj dodijeljenih kredita	IRF CG	2019
Mjera: M15 – Promovisanje specifičnih potreba žena preduzetnica u okviru saradnje sa bankarskim sektorom, koje treba da rezultira uspostavljanjem specifičnih bankarskih instrumenata namenjenih ženama preduzetnicama					
2.15.1	Promocija ženskog preduzetništva u okviru javnog i bankarskog sektora	Identifikovane mogućnosti za napređenjem bankarske ponude	Broj skupova, okruglih stolova Predlog bankarskih instrumenata	APŽ, ME,	kontinuirano
2.15.2	Razmatranje mogućnosti za uvođenje novih instrumenata banaka za finansiranje žena preduzetnica	Povećana ponuda banaka uz povoljnije uslove	Broj finansiranih ženskih biznisa	APŽ, UP	kontinuirano

STRATEŠKI PRIORITET 3. OBEZBEĐENJE POTREBNIH ZNANJA I VEŠTINA

	Planirane aktivnosti	Očekivani rezultati	Indikatori ostvarenosti Izvori verifikacije	Nadležnost	Period Izvor finansiranja
Mjera: M16 – Razviti specijalizovane programe obuke na osnovu TNA čime će se osigurati pristup žena znanjima i vještinama potrebnim u različitim fazama preuzetničkog ciklusa uz subvencioniranje troškova					
3.16.1.	Realizacija treninga za preduzetnike/ce	Organizovani treninzi na teme koje prate različite faze preuzetničkog ciklusa	Lista učesnika/ca	UPCG	2019
3.16.2.	Edukovanost budućih korisnica kredita (edukacija uvrštena u proceduru dodjele kredita)	Povećano znanje o preduzetništvu	Broj edukovanih žena – 50 budućih preduzetnica	ZZZCG	kontinuirano
Mjera: M17 – Uvesti posebne programe mentorstva i savjetodavne podrške za žene u svim fazama poslovnog razvoja i da budu dostupni ženama iz sva tri regiona Crne Gore, te da su prilagođeni radnom vremenu i obavezama žena preduzetnica					
3.17.1.	Dodatno razvijen program savjetodavne podrške za preduzeća u vlasništvu žena preduzetnica	Pružene usluge (besplatne) savjetodavne podrške za žene preduzetnice u svim fazama poslovnog razvoja	Broj korisnica usluga savjetovanja Izveštaji UPGC	UPCG, ME	2019 /
3.17.2.	Biznis savjetovanište za žene i mlade u Glavnom gradu	80 korisnica/ka usluga savjetovaništa, 20 osnovanih preduzeća	Izveštaji APŽ	APŽ, Biro za ekonomsku saradnju i podršku biznis zajednici Glavnog grada	Kontinuirana aktivnost od 2016. godine zasnovana na volonterskom angažmanu članica APŽ
3.17.3.	Projekat Podsticaj ženskog preduzetništva kroz treninge i mentorstvo	Projekat će se sprovoditi u 6 crnogorskih opština: Danilovgrad, Bar, Ulcinj,	Izvešaj APŽ	APŽ	12 mjeseci Ministarstvo za ljudska i manjiska prava u okviru programa za

		Kolašin, Mojkovac i Bijelo Polje. Uključeno 20 žena u svakoj opštini, ukupno 120 korisnica programa.			raspodjelu sredstava nevladinim organizacijama za finansiranje projekata/programa u oblasti Rodna ravnopravnost po konkursu " Za rodni balans u Crnoj Gori"
3.17.4	Realizacija projekta Zajedno jači (INTERREG program prekogranične saradnje Hrvatska-Crna Gora-BiH)	60 žena u centralnom i južnom regionu prošlo edukacije. 30 žena uključeno u prekogranični inovativni e-klaster	Izveštaj APŽ	APŽ	Trajanje projekta do januara 2020. EU
Mjera: M18 - Unaprijeđenje postojećih programa obuke za preduzetnice (potencijalne i postojeće) shodno njihovim kapacitetima, interesovanjima i potrebama uz angažovanje i uspješnih žena preduzetnica koje bi polaznicama prenosile svoje znanje i iskustvo iz prakse					
3.18.1.	Kreiranje programa obuke za preduzetnice (postojeće i potencijalne) u Centru za razvoj poslovnih kompetencija za MMSP u Podgorici	Realizovan program obuke u Centru za razvoj poslovnih kompetencija	Broj realizovanih obuka, Broj žena polaznica obuke UPCG izvještaj	UPCG, Glavni grad Podgorica	2019 UPCG – 10.000 EUR

STRATEŠKI CILJ 4. PROMOCIJA, UMREŽAVANJE I ZAGOVARANJE INTERESA ŽENA PREUZETNICA

	Planirane aktivnosti	Očekivani rezultati	Indikatori ostvarenosti Izvori verifikacije	Nadležnost	Period Izvor finansiranja
Mjera: M20 - Sprovođenje kampanje o značaju ženskog preduzetništva od nacionalnog do lokalnog nivoa na svim medijima, uz kontinuirane tv i radio emisije i novinske priloge					
4.20.1.	Kontinuirana realizacija medijske kampanje namijenjene promociji ženskog preduzetništva (i menadžmenta)	Promocija uspješnih poslovnih žena (preduzetnice i menadžerke), kao i uloge i značaja ekonomskog osnaživanja žena (kroz razvoj ženskog biznisa, razvoj ženskih poslovnih mreža/asocijacija, povezivanje i međusobnu saradnju poslovnih žena)	Izveštaj UPGC; Clipping medija	UPCG	2019 /
4.20.2.	Realizacija medijske kampanje	Minimum 50 objava/gostovanja u elektronskim medijima i društvenim mrežama	Izveštaj APŽ	APŽ	Kontinuirana aktivnost
Mjera: M21 - Unaprijediti kapacitete udruženja poslovnih žena, jačati umrežavanje i međusobnu saradnju preduzetnica, posebno na lokalnom nivou, Jačanje, kao i saradnju žena preduzetnica sa drugim udruženjima (networking) i promocija svetskih trendova (npr. koncept "coworking")					
4.21.1.	Kontinuirani razvoj postojeće saradnje i podrška daljem radu i razvoju APŽ	Unaprijeđena postojeća saradnja UPGC i APŽ	Broj zajedničkih aktivnosti, Broj aktivnosti podrške Izveštaj UPGC	UPCG, APŽ	2019 /
4.21.2.	Razvoj saradnje sa drugim udruženjima poslovnih žena u zemlji i na međunarodnom nivou	Unaprijeđena saradnja i umrežavanja žena preduzetnica i podrška internacionalizaciji njihovog poslovanja	Potpisan memorandum o saradnji Izveštaji UPGC i PKCG	UPCG , PKCG, ME	2019 /
4.21.3.	Kontinuirana saradnja poslovnih žena na lokalnom i regionalnom nivou	2 okrugla stola, 1 regionalna konferencija, 1 konferencija na	Izveštaj APŽ	APŽ	Kontinuirana aktivnost

		lokalnom nivou			
4.21.4	Uspostavljanje saradnje sa drugim udruženjima u zemlji i na međunarodnom nivou	Unapređenje umrežavanja i internacionalizacija poslovanja Razvoj novih usluga	Memorandumi o saradnji Izveštaj o realizovanoj saradnji Izveštaj UPCG Izveštaj PKCG	PKCG; UPCG;	Kontinuirana aktivnost
Mjera: M23 – Uvođenje godišnje nagrade za žene preuzetnice i žene menadžerke uz promociju na svim nacionalnim i lokalnim medijima, uz finansiranje od strane javnog sektora					
4.23.1.	Uvođenje godišnje nagrade	Realizovana manifestacija dodjele nagrada	Izveštaj APŽ	APŽ	APŽ, javni sektor
4.23.2.	Dodjela godišnjih nagrada uspješnim menadžerkama	Realizovana manifestacija dodjele nagrada	Izveštaj UPCG	UPCG	kontinuirano
Mjera: M24 - Uspostavljanje kvalitetnih i ažurnih baze podataka članstva udruženja žena preduzetnica i formiranje jedinstvenog registra					
4.24.1.	Razvoj elektronske baze podataka	Dostupnost podataka o članicama UPCG	Baza podataka UPCG Izveštaj UPCG	UPCG	2019 /
4.24.2.	Baza podataka članica APŽ	Nove članice, ukupno 20	Izveštaj APŽ	APŽ	Kontinuirana aktivnost
Mjera: M25 – Uspostaviti stalni dijalog i saradnju udruženja preduzetnica sa predstavnicima javnog sektora od nacionalnog do lokalnog nivoa (vladine institucije, parlament, lokalne samouprave itd.), radi predstavljanja i ostvarenja svojih poslovnih interesa					
4.25.2.	Saradnja APŽ sa javnim sektorom na lokalnom i nacionalnom nivou	Održano 5 sastanaka sa predstavnicima/cama institucija	Izveštaj APŽ	APŽ i predstavnici/ce institucija	Kontinuirana aktivnost